

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3/2568

ศาลจังหวัดเชียงใหม่ ศาลผู้ส่งความเห็น ศาลปกครองเชียงใหม่ ศาลผู้รับความเห็น นางสาว ส. โจทก์
กรมสรรพากร ที่ 1 กับพวกรวม 2 คน จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.พ. มาตรา 148, ป.ระญากร มาตรา 12

ย่อ / หลักกฎหมาย

คดีนี้เอกชนเป็นโจทก์ ยื่นฟ้อง กรมสรรพากร ที่ 1 อธิบดีกรมสรรพากร ที่ 2 จำเลย สรุปรข้อเท็จจริงตามคำฟ้องได้ว่า โจทก์เป็นเจ้าของที่ดินโดยมีชื่อของนาย ร. เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ จำเลยที่ 2 มีคำสั่งและประกาศยึดทรัพย์สินที่ดินรวม 175 แปลง รวมที่ดินของโจทก์ เนื่องจากโจทก์และเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินได้ตกลงกู้ยืมเงินกับบริษัท ข. จำกัด โดยใช้ที่ดินของตนจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ให้แก่ นาย ร. ซึ่งเป็นกรรมการและตัวแทนของบริษัทเพื่อเป็นประกันการกู้ยืม โดยมีเงื่อนไขว่าหากชำระเงินกู้ครบถ้วนแล้วผู้ให้กู้จะโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินกลับคืนให้ผู้กู้ยืม การจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ดังกล่าวเป็นเพียงหลักประกันการกู้ยืมเงินเท่านั้นไม่มีเจตนาโอนกรรมสิทธิ์กันแต่อย่างใด โจทก์ได้ชำระหนี้ให้แก่บริษัท ข. จำกัด ครบถ้วนแล้ว บริษัทให้นาย ร. ทำหนังสือมอบอำนาจโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินคืนแก่โจทก์ แต่โจทก์ไม่สามารถดำเนินการได้โดยได้รับแจ้งจากเจ้าพนักงานที่ดินว่า ที่ดินดังกล่าวจำเลยที่ 2 มีคำสั่งยึดทรัพย์สินและอยู่ระหว่างขายทอดตลาดหรือมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น ต่อมาโจทก์ทำหนังสือคัดค้านการยึดทรัพย์สินที่ดินยื่นต่อสำนักงานสรรพากรพื้นที่พะเยา แต่ปัจจุบันโจทก์ยังไม่ได้รับหนังสือตอบ ขอให้ศาลมีคำสั่งเพิกถอนคำสั่งของจำเลยที่ 1 ที่เพิกถอนประกาศกรมสรรพากรเรื่องยึดทรัพย์สินของผู้ค้างชำระภาษีอากร ในส่วนที่เกี่ยวกับที่ดินโฉนดของโจทก์ จำเลยทั้งสองให้การว่า นาย ร. ผู้ค้างชำระภาษีอากร เป็นผู้มิชอบถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินโฉนดพิพาท คำสั่งยึดทรัพย์สินเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย แม้ต่อมาศาลจังหวัดมุกดาหารได้มีคำพิพากษาให้นาย ร. จดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดิน 175 แปลง รวมถึงที่ดินพิพาทในคดีนี้คืนให้แก่บริษัท ข. จำกัด โดยปลดภาระผูกพัน ห้ามมีผลกระทบต่อความชอบด้วยกฎหมายของคำสั่งยึดทรัพย์สินของจำเลยทั้งสอง และก่อนที่โจทก์จะนำคดีนี้มาฟ้องจำเลยทั้งสอง โจทก์ได้ยื่นฟ้องนาย ร. เป็นจำเลยที่ 4 ต่อศาลจังหวัดพะเยา ซึ่งศาลมีคำพิพากษายกฟ้อง คดีถึงที่สุดแล้ว โดยวินิจฉัยว่า สัญญาขายที่ดินพิพาทเป็นของแท้จริงและถูกต้องไม่ใช่นิติกรรมอำพราง โจทก์และนาย ร. ย่อมต้องผูกพันตามสัญญาจะสมยอมกันมาฟ้องบังคับให้เพิกถอนสัญญาขายที่ดินเพื่อให้ที่ดินพิพาทหลุดพ้นจากคำสั่งยึดทรัพย์สินเพื่อบังคับชำระหนี้ภาษีอากรของผู้ร้องไม่ได้ การที่โจทก์นำคดีมาฟ้องจำเลยเป็นคดีนี้ อีก จึงเป็นการฟ้องซ้ำตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 148 ศาลจังหวัดเชียงใหม่ เห็นว่า เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (1) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง ศาลปกครองเชียงใหม่ เห็นว่า เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิในที่ดิน อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม คณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่า มูลเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้สืบเนื่องมาจาก โจทก์ยื่นฟ้องกรมสรรพากร ที่ 1 อธิบดีกรมสรรพากร ที่ 2 จำเลย ซึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 โดยมีคำขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งให้ยึดทรัพย์สินของผู้ค้างชำระ

